

Natur

på torsdag

FOTO: ERIK THORING

Foredragsserie høsten 2018

Mostun natursenter

Onsdag 29. august 19–21, Mostun natursenter:

Hvordan ser hjemmet ditt ut i 2025?

v/representanter fra Otovo, Møller bil OG Futurehome.

Onsdag 12. september 19–21, Scandic Maritim, Haugesund

Torsdag 13. september 18.30–20.30, Mostun natursenter:

Helaften om trær

v/Arnodd Håpnes, forfatter og fagsjef i Naturvernforbundet, Lisbeth Dreyer, forfatter og fotograf og Tore Næss, arborist og landskapsarkitekt fra bymiljøetaten i Oslo.

Torsdag 25. oktober 19–20, Mostun natursenter:

Kråkenes verden

v/Øyvind Gjerde, feltornitolog og formidler

Torsdag 29. november 19–20, Mostun natursenter:

Insektenes planet

v/Anne Sverdrup-Thygeson, NMBU, forfatter og professor.

Kafé og butikk åpent fra 17.00.

Naturvernforbundet
i Rogaland

Programmet er støttet av Stavanger kommune, Sandnes kommune, Sola kommune, IVAR og Felleskjøpet Rogaland Agder.

Program

Onsdag 29. august 19–21:

Hvordan ser hjemmet ditt ut i 2025?

v/representanter fra Otovo, Møller bil og Futurehome.

FOTO: SOLAR POWER EUROPE

Solenergi hører framtiden til.

I 2025 vil hjemmet og hverdagen vår se annerledes ut enn i dag. Teknologien raser avgårde. Kan den gjøre det lettere for oss å leve miljøvennlig? Har vi alle solceller på taket og selvkjørende elbiler ladet på solstrøm i garasjen? Kanskje vi ikke engang har bil, men deler med naboene? Hvor smarte er hjemmene våre, kan de bli så smarte at de nesten ikke bruker strøm? Hva med forbruket, vil vi kjøpe og forbruke mindre når det blir lettere å dele både verktøy og utstyr med nye delingsapper?

Velkommen til foredragskveld der bransjen selv presenterer sine fremtidsutsikter!

Torsdag 13. september 18.30–20.30:

Helaften om trær

v/Arnodd Håpnes, forfatter og fagsjef i Naturvernforbundet, Lisbeth Dreyer, forfatter og fotograf og Tore Næss, arborist og landskapsarkitekt fra bymiljøetaten i Oslo.

FOTO: ERIK THORING

Trær og planter dominerer livet på jorda. De gir oss maten vi spiser, luften vi puster i, huset vi bor i og utallige andre nyttige formål. Men stiller vi godt nok med skogene våre? Og hva med trærne i byene?

Vi har gleden av å invitere til helaften der trær er tema. Innlederne skal gir oss innsikt i hva trærne betyr for oss, hvem de er og hvor viktige de er for naturmangfoldet vi er avhengige av.

Trær innbyr til opplevelse og fasinasjon. og setter sitt preg på landskapet og byrommet vi lever i. Trær er til nytte og til glede. *Det blir salg og signering av forfatternes bøker.*

NB! Helaften om trær arrangeres også onsdag 12. september 19-21 på Scandic Maritim, Haugesund.

Arrangør: Naturvernforbundet i Rogaland i samarbeid med Miljøsamarbeidet på Haugalandet (Karmøy, Tysvær, Haugesund kommuner), Stavanger kommune, Fylkesmannen i Rogaland og Rogaland fylkeskommune.

Torsdag 25. oktober 19–20:

Kråkenes verden

v/Øyvind Gjerde, feltornitolog og formidler

FOTO: ROY MANGERSNES

Hva er det med Mosvatnet som virker så tilstrekkelige på kråkene? Mange av Jærens kråkefugler overnatter i trærne rundt Mosvatnet. Hver kveld, i skumringen, kommer over 10 000 kråker og kaier fra fjern og nær. Noen har fløyet flere mil fra matområdene sine for å komme akkurat hit. Neste morgen flyr de avgårde igjen. Lær mer om kråkenes biologi og adferd, intelligens og spesielle samfunn.

Arrangør: Besøkssenter våtmark Jæren og Naturvernforbundet i Rogaland

---

Torsdag 29. november 19–20:

Insektenes planet

v/Anne Sverdrup-Thygeson, NMBU, forfatter og professor.

GRASHOPPE. FOTO: ANDREAS KALVIG ANDERSSON

Insektene fortjener vår interesse og entusiasme, og i dette foredraget får vi vite mer om disse rare, nyttige og fascinerende småkrypene vi ikke kan leve uten. I boka "Insektenes planet" forteller Anne Sverdrup-Thygeson om hvordan en rekke arter lever i samspill med andre. Og vi er avhengig av at dette samspillet fungerer! Bli med på en tur inn i insektenes verden, guidet av en entusiastisk foredragsholder. *Salg og signering av boka.*

Om foredragsholderne

ARNODD HÅPNES

LISBETH DREYER

TORE NÆSS

ØYVIND GJERDE

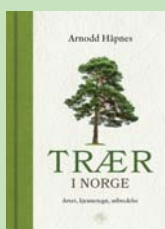
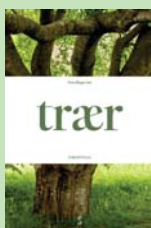
ANNE SVERDRUP-
THYGESON

Arnodd Håpnæs utga boka "Trær i Norge. Arter, kjennetegn, utbredelse" i 2017. Arnodd er biolog og jobber som fagsjef i Norges Naturvernforbund i Oslo.

Lisbeth Dreyer er fotograf og forfatter av boka "Fortellinger om trær". Hun debuterte som barnebokforfatter i 2008 og har også stått bak kortfilmer og dokumentarfilmer.

Tore Næss er faglig leder for bytrær i Bymiljøetaten, Oslo kommune. Han har bakgrunn som landskapsarkitekt og har senere tatt eksamen som sertifisert arborist. Fra 2002 har han på fulltid arbeidet med forvaltning og drift av trær i parker, gater og andre byrom.

Anne Sverdrup-Thygeson er professor i bevaringsbiologi ved NMBU, fakultet for miljøvitenskap og naturforvaltning. I år har hun utgitt den kritikerroste boka "Insektenes planet. Om de rare, nyttige og fascinerende småkrypene vi ikke kan leve uten".

Det blir bok-
signering i for-
bindelse med
foredragene
12. september
13. september
29. november

Øyvind Gjerde er samfunnsviter og daglig leder i FN-sambandet i Rogaland. Han har engasjert seg i ulike typer naturvernarbeid med særlig vekt på formidling. Øyvind har i over 20 år bidratt til en omfattende dokumentasjon av vinterbestandene av kråke og kaie på Jæren.

Otovo er en av Norges største og kanskje mest innovative solcellelevandører. Selskapet har to produkter: Solceller på taket hvis du vil lage din egen strøm og Nabostrøm hvis du ønsker å kjøpe andres strøm.

Møller bil: Volkswagen er Norges mest solgte bil, og nå planlegger de massiv elbilsatsing. Møller Bil Stavanger er distriktets største forhandler av Volkswagen elbiler.

Futurehome: Futurehome er en norsk teknologi start-up stiftet i Stavanger i 2013. Siden den tid har bedriften vokst til over 17 ansatte med kontorer i Oslo og Stavanger. De har bygget opp en produktportefølje med støtte fra gode investorer. I dag samarbeider de med bl.a. Nordan, Gilje, ID Lock og Zaptec, og leverer et av de mest brukervennlige smarthusene på markedet.

TOVINGET FLUE. FOTO: ANDREAS KALVIG ANDERSSON.

FØLG OSS PÅ FACEBOOK!

I høst blir det blant annet minikonsert i Inge Steenslands Hus. Alle ekstraarrangementer blir publisert på facebook-gruppen "Naturvernforbundet i Rogaland!".

STAVANGER KOMMUNE

SANDNES KOMMUNE

SOLA KOMMUNE

Før: Plastemballasje
Nå: Skjerm

Før: PC-skjerm
Nå: Sykkellykt

Før: Hermetikkbokser
Nå: Sykkelramme

Før: Vaskemaskin
Nå: Tannhjul

Før: Pizzaske
Nå: Brosjyre

FRA NULL VERDI TIL FULL VERDI!

Alt du kildesorterer blir til noe nytt. Da spares råstoff, energi og miljø. Takk for at du er med!

J·V·A·R

sortere.no - kildesortering på nett

Dette kan du også være med på!

Søndag 26 august: **Ringmerkingsdag**. Revtangen ornitologiske stasjon 09–15. Arr: Besøkssenter våtmark Jæren, MUST Museum Stavanger og Revtangen ornitologiske stasjon.

Søndag 2. september: **Barnas våtmarksdag**. Mostun natursenter 12–15. Arr: Besøkssenter våtmark Jæren, MUST Museum Stavanger og Stavanger kunstmuseum.

FOTO: ERIK THORING

Søndag 16. september: **Miljøsøndag**. Stavanger sentrum 12–16. Naturvernforbundet står på stand 32 under Miljøsøndag.

Lørdag 22. september: **Dugnad mot pøbelgran**. Bokn 11–15. Arr: Naturvernforbundet.

Søndag 23. september: **På tvers av generasjoner**. Mosvatnet og Mostun natursenter 12–15. Fuglekasseverksted. Arr: Turistforeningen, Naturvernforbundet m. fl.

Søndag 30. september: **Trekkfugldag**. Friluftfyret Kvasshheim 12–15. Arr: Besøkssenter våtmark Jæren.

Søndag 28. oktober: **Familedag om Marin forsøpling**. Mostun natursenter 12–15. Arr: Besøkssenter våtmark Jæren.

Søndag 4. november: **Familedag om Marin forsøpling**. Friluftshuset Orre 12–15. Arr: Besøkssenter våtmark Jæren.

Torsdag 8. november: **Bålpannefest og barnekino**. Mostun natursenter 17–19 Arr: Naturvernforbundet i Rogaland.

Fredag 23. november: **Green Friday - klesbyttefest**. Mostun natursenter 17–20 Arr: Naturvernforbundet i Rogaland.

Søndag 2. desember: **Juleverksted**. Friluftshuset Orre 12–15. Arr: Besøkssenter våtmark Jæren.

KART: ELLEN JEPSON